

Харківська обласна рада
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Державне управління охорони навколишнього природного середовища
у Харківській області

**ЧЕРВОНА КНИГА
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Тваринний світ**

Харків — 2013

ЗЛАТКА КОРЕНЕВА МІДНА*Sphenoptera cuprina* Motschulsky, 1860**Златка корневая медная**

Клас Комахи — Insecta
Ряд Жуки — Coleoptera
Родина Златки — Vuprestidae

Природоохоронний статус

Рідкісний, реліктовий, стенотопний вид.

Морфологічна характеристика

Довжина тіла 8–14 мм. Зверху бронзовий, з пурпуровим, мідним або зеленуватим блиском, знизу чорно-синій, фіолетовий або бронзово-чорний. Дрібна пунктировка передньоспинки ніжна, але добре помітна. Надкрила з поздовжніми рядами крапок або коротких рисок, не зливаються один з одним.

Ареал виду та його поширення у регіоні

Азербайджан, Вірменія, Болгарія, Греція, Італія, центральна та південноєвропейська частина Росії. В Україні відомий зі степової, лісостепової частини та Криму. У Харківській області трапляється у Вовчанському та Дворічанському районах.

Чисельність

Вид дуже локальний, трапляється зрідка, відомий за декількома екземплярами.

Місця перебування

Нижньоголоценовий ксеротермічний степовий релікт, що трапляється на ксерофітних луках та у степах. Цілині степові та крейдяні ділянки, добре освітлені, з розрідженим трав'яним покривом.

Особливості біології

Імаго активні з травня до середини червня. У кінці травня було відмічено парування на камінцях крейди. Розвивається у корінні молодих саджанців жовтої акації *Caragana arborescens* та еспарцету *Onobrychis* sp. Личинки прогризають у деревині один-два кільцевих ходів, потім спускаються у коріння. Зимують личинки різного віку. Після зимівлі личинки піднімаються вгору по корінню та заляльковуються у нижній частині стовбурця. Генерація однорічна, в деяких випадках — дво-, трирічна.

Основні чинники зниження чисельності

Зміни умов існування внаслідок розорювання цілих ділянок степу; руйнування крейдяних відслонень.

Заходи охорони

Заборона розорювання та заліснення решток цілих степів; створення природних резерватів. Збереження цілісності крейдяних відслонень: створення природних резерватів, заборона заліснення, заборона випасу та прогону худоби та інших дій, що руйнують поверхню крейдяних схилів.

Джерела інформації

Рихтер, Алексеев, 1965; Гурьева, 1974; Catalogue..., 2003; При-сний, 2003; Прохоров, 2010; Скрильник, Терехова, 2011.

Автор: Ю. Є. Скрильник
Фото: © Ю. Є. Скрильник